

HYVÄ KAUPUNKIASUMINEN JA YHTEISÖLLISYYS

Ramboll & Suomen Asuntomessut

Vastaustiedot kerätty Suomen Asuntomessujen
asumisen tyytyväisyyden tutkimuksen 2017 jatko-osana

SUOMEN ASUNTOMESSUT

Miten tieto on kerätty?

- Suomen Asuntomessut on kerännyt tammikuussa 2017 ja huhtikuussa 2017 laajan tutkimusmateriaalin asumisesta ja hyvinvoinnista.
- Ramboll yhdessä Suomen Asuntomessujen kanssa lähetti kesäkuussa 2017 aiempien tutkimusten vastaajille yhdeksän laajaa kysymystä aiheina hyvä kaupunkiasuminen ja yhteisöllisyys
- Tutkimukseen vastasi 974 suomalaista, ikäjakaumalla 20-75-vuotta.
- Toteutuksesta ja suunnittelusta on vastannut Ramboll & Suomen Asuntomessut yhdessä CEO Helsingin Kari Tervosen kanssa ja tutkimusaineiston on kerännyt Norstat.

Ramboll, kesäkuun 2017 kysymykset (strukturoidut kysymykset)

1. Mikä on erittäin tärkeää viihtyisässä ja kukoistavassa kaupunkiympäristössä
2. Miten hyvin nämä asiat toteutuvat nykyisessä asuinpaikassasi
3. Mitä hankintoja olisi valmis tekemään kotitalouksien yhteishankintoina
4. Mitä palveluita tietää olevan mahdollista tehdä kotitalouksien yhteishankintoina
5. Millä keinoin kotitalouksien yhteishankintoja voisi vauhdittaa
6. Miten hyvän asumisilmapiirin tekijät toteutuvat asuinympäristössäsi
7. Kuinka aktiivisesti olet vaikuttanut asuinpaikkasi toimintaan ja miten
8. Mitkä muutokset vaikuttavat asuinympäristöjen kehitykseen merkittävästi?
9. Oma suosikkivaihtoehto tulevaisuuden kaupunkiskenaarioista

Mitä aiemmassa tutkimuksessa on kysytty?

Tutkimuksessa on isolla kvantitatiivisen tutkimuksen määrällä on avoimin kysymyksiä selvitetty

- Mistä vastaajan oman elämän hyvinvointi koostuu
- Mitä hänelle tarkoittaa hyvä asuminen
- Millainen on hyvä asuinalue
- Millainen on hyvä asunto
- Miten hän kuvaa omaa asuinaluettaan
- Miten hän kuvaa omaa asuntoaan
- Mistä asioista hän pitää omassa asuinalueessaan
- Mistä asioista hän pitää omassa asunnossaan
- Mitä hänelle on asumisen ekologisuus
- Mikä tekeminen asuinpiirissä on parasta
- Mitä uuden paremman asumisen edistämisen tehtävään kuuluu

Tämän lisäksi on strukturoiduin kysymyksiä selvitetty esimerkiksi

- Mikä on vastaajan tyytyväisyys omaan elämään kokonaisuudessaan ja sen tärkeimpiin osatekijöihin: *Perhe, terveys, ystävät, harrastukset, työ, taloudellinen tilanne, asuminen, elämän tapahtumarikkaus, elämän merkityksellisyys*
- Tietoja henkilön asuinalueesta ja asunnosta
- Tietoja tyytyväisyydestä asuntoon ja asuinalueeseen, saatuun vastineeseen rahalle, ja arvioon kustannusten kehityksestä
- Kysymyksiä kotien älytekniikasta
- Mihin vastaaja on rahallisesti satsannut, ja mistä tinkinyt asuntoa valitessaan
- Ajatuksista asumisen isoista trendeistä
- Iso määrä demografisia taustamuuttujia

Vastaajataustat

Sukupuoli: mies 53%, nainen 47%

Ikä: alle 35 = 23%, 35-44 = 16%, 45-54 = 20%, 55-64 = 22%, 65 – 74 = 19%

Asuinalue: kaupunkikeskusta 26%, kaupungin kerrostaloalue 23%,
kaupungin läheinen pientaloalue 33%, maaseututaaajama 11%, maaseutu 7%

Ammatti: johtaja/yrittäjä/ylempi toimihenkilö 17%, alempi toimihenkilö/työntekijä 33%, opiskelija 7%, kotiäiti/isä 2%, työtön 10%, eläkeläinen 28%.

TULOKSET

Viihtyisä ja kukoistava kaupunkiympäristö

Kaikkein tärkein tuntomerkki ovat hyvät kaupan palvelut ja paljon monipuolisia tapahtumia.

Parhaiten hyvän kaupunkiympäristön kriteereistä toteutuvat omassa asuinympäristössä suomalaisten mielestä kaupan palvelut ja liikuntamahdollisuudet.

Ikäryhmien ajatukset asiasta varsin lähellä toisiaan. Yli 60-vuotiaat painottavat jonkin verran kulttuuripalveluita ja vapaaehtoistoimintaa odotuksissaan.

Uusiin ihmisiin tutustumisen suhteen maaseudun ja suurimpien kaupunkien väliset erot yllättävänkin pienet.

Kokonaisuudessaan hyvän kaupunkiympäristön osatekijät toteutuvat asukkaiden mielestä parhaiten Suomessa varsin yllätyksettömästi Helsingissä. Helsingin asuintyytyväisyys ei sinänsä poikkea maan keskiarvosta.

SUOMEN ASUNTOMESSUT

Minulle erittäin tärkeää viihtyisässä ja kukoistavassa kaupunkiympäristössä

1. Kaupungissa on hyvät kaupan palvelut 79%
2. Kaupungissa on tapahtumia ja ohjelmaa julkisilla paikoilla 60%
3. Kaupunki tarjoaa monipuoliset liikuntamahdollisuudet 59%
4. Oleskelu- ja ajanviettopaikat joihin on matala kynnys mennä 56%
5. Kaupunki tarjoaa vilkkaat kulttuuripalvelut 51%
6. Elävä kanssa käyminen torikauppiaiden, ravintolan ja kahvilanpitäjien kanssa 47%
7. Mahdollisuudet kouluttautumiseen 47%
8. Kaupunki tarjoaa mahdollisuuksia kokeilla ja löytää uusia harrastuksia 46%
9. Mahdollisuus tavata omia tuttuja kaupungilla 46%
10. Kaupunki tarjoaa mahdollisuuksia eri ikäisten ihmisten kohtaamisille 35%
11. Kaupunki tarjoaa mahdollisuuksia kehittää alueita asukkaiden kesken/yhteisöllisesti 34%
12. Asukkaiden oma kädenjälki näkyy ympäristössä 27%
13. Kaupungilla kohtaa ja tutustuu uusiin ihmisiin 25%
14. Kansainvälisyys ja kulttuurivaihto näkyy ympäristössä 23%
15. Kaupunki on vahvasti läsnä ja tavoitettavissa median kautta 23%
16. Vilkas vapaaehtoistoiminta 21%
17. Tukitoiminta, ohjaus ja vertaisryhmät elämän eri tilanteisiin 29%

Mitkä asioista toteutuvat riittävän hyvin nykyisessä asuinympäristössäsi

- Monipuoliset liikuntamahdollisuudet 64%
- Hyvät kaupan palvelut 63%
- Tapaan omia tuttujani säännöllisesti 42%
- Vilkkaat kulttuuripalvelut 38%
- Mahdollisuuksia kokeilla ja löytää uusia harrastuksia 37%
- Mahdollisuuksia kouluttautumiseen 37%
- Riittävästi tapahtumia ja ohjelmaa julkisilla paikoilla 37%
- Oleskelu- ja ajanviettopaikat joihin on matala kynnys mennä 28%
- Mahdollisuuksia eri ikäisten ihmisten kohtaamisille 27%
- Elävä kanssakäyminen torikauppiaiden, ravintolan ja kahvilanpitäjien kanssa 26%
- Kansainvälisyys ja kulttuurivaihto näkyy ympäristössä 24%
- Vilkasta vapaaehtoistoimintaa 22%
- Asuinpaikka on vahvasti läsnä ja saavutettavissa medioiden kautta 21%
- Kohtaan uusia ihmisiä ja tutustun uusiin ihmisiin 21%
- Asukkaiden oma kädenjälki näkyy ympäristössä 19%
- Tukitoiminta, ohjaus ja vertaisryhmät elämän eri tilanteisiin 17%

Kotitalouksien yhteishankinnat

Yhteishankinnat ovat toistaiseksi heikosti tunnettujen mahdollisuuksien alue.

Millään hankinta-alueella mahdollisuuksista tietoisuus ei ylitä 15%.

Kiinnostus painottuu toistaiseksi enemmän pienempiin kuin suurempiin hankintoihin, ennen muuta arjen hankintoihin.

Huomattava potentiaali; vain 30% suomalaisista pitää ajatusta kotitalouksien yhteishankinnoista itselleen vieraana.

Taustaryhmittäiset erot suhtautumisessa yhteishankintoihin ovat toistaiseksi pienet.

SUOMEN ASUNTOMESSUT

Mitä hankintoja olisit kiinnostunut tekemään kotitalouksien yhteishankintoina?

1. Huolto- ja korjauspalvelut 47%
2. Yhteiset harrastus- tai työtilat 40%
3. Verkkoyhteydet ja tietotekniset laitteet 36%
4. Harrastukset ja virkistyspalvelut 33%
5. Terveyspalvelut 26%
6. Ruoka 19%
7. Matkailu 18%
8. Auto 15%
9. Vene 13%
10. Polkupyörä 9%
11. Asuminen ja majoitus 8%

Ikä-, sukupuoli-, asuinpaikka- tai tuloerot eivät ole lainkaan merkittäviä selittäjiä yhteishankintoja kohtaan, vaan kiinnostus on varsin tasaista kaikissa taustaryhmissä.

Mitä seuraavista tiedät olevan mahdollisuuksia tehdä yhteishankintoina

- 1.Yhteiset harrastus- tai työtilat 16%
- 2.Huolto- ja korjauspalvelut 15%
- 3.Ruoka 15%
- 4.Verkkoyhteydet ja tietotekniset laitteet 14%
- 5.Harrastukset ja virkistyspalvelut 13%
- 6.Auto 9%
- 7.Matkailu 9%
- 8.Asuminen ja majoitus 7%
- 9.Terveyspalvelut 5%
- 10.Polkupyörä 5%
- 11.Vene 5%

Millä seuraavista voitaisiin parhaiten vauhdittaa kotitalouksien yhteishankintoja

1. Parempi tiedotus jo olemassa olevista mahdollisuuksista 53%
2. Kotitalouksille on hyvä yhteisostosten kauppapaikka verkossa 34%
3. Parempi ostoturvallisuus yhteishankinnoissa 27%
4. Yhteishankintoja pyörittää kaupunki/kunta 21%
5. Yhteishankintoja pyörittää iso yritys 9%

En tiedä, koko ajatus yhteishankinnoista tuntuu vieraalta 29%

Asuinpaikkakunnan ilmapiiri

Vaikka tyytyväisyys asuntoon ja asuinympäristöön ovat Suomessa korkeita (81%), aivan samaa ei voi sanoa ilmapiiristä omalla asuinpaikkakunnalla (58%)

Tuloksissa on nähtävissä isosti kehittämisen varaa suomalaisten kyvyssä yhteisöllisyyteen.

Nuorimmilla suomalaisilla vähiten myönteinen suhde naapurustoon. Yhtenä varsin pysäyttävänä lukuna, alle 35-vuotiaista suomalaista vain 28% arvioi saavansa apua naapurilta sitä tarvitessaan

SUOMEN ASUNTOMESSUT

Oman asuinpaikkakunnan ilmapiiri ja yhteisöllisyys, samaa mieltä

Kokemukseni naapureiden kanssa ovat pääasiassa positiivisia	67%
Tunnen oloni hyväksytyksi asuinympäristössäni	63%
Yleinen ilmapiiri asuinpaikkakunnallani on hyvä	58%
Koen kuuluvani joukkoon asuinpaikassani	49%
Saan naapureiltani apua tarvitessa	45%
Asuinpaikkakunnallani ei ole jännitteitä eri väestöryhmien välillä	26%
Asuinpaikkakuntani tekee hyvää työtä myönteisen asenneilmapiirin eteen	20%
Eritaustaiset asukkaat ovat luontevasti tekemisissä keskenään	20%

Oman asuinpaikkakunnan ilmapiiri ja yhteisöllisyys, samaa mieltä, alle 35v.

Kokemukseni naapureiden kanssa ovat pääasiassa positiivisia	56%
Tunnen oloni hyväksytyksi asuinympäristössäni	55%
Yleinen ilmapiiri asuinpaikkakunnallani on hyvä	57%
Koen kuuluvani joukkoon asuinpaikassani	47%
Saan naapureiltani apua tarvitessa	28%
Asuinpaikkakunnallani ei ole jännitteitä eri väestöryhmien välillä	19%
Asuinpaikkakuntani tekee hyvää työtä myönteisen asenneilmapiirin eteen	26%
Eritaustaiset asukkaat ovat luontevasti tekemisissä keskenään	21%

Asuinpaikkakunnan toimintaan vaikuttaminen

Äänestäminen poisluettuna vaikuttamistavat
asuinpaikkakunnan toimintaan ovat
satunnaisia, mutta melko laajasti käytettyjä.

Joka toinen suomalainen on osallistunut
aloitteeseen/addressiin. Joka toinen
suomalainen on antanut suoraa palautetta
kunnalle

Kaikkien vaikuttamistapojen suhteen
(poislukien some) nuoret ovat passiivisimpia,
ovat toki myös vähiten “ehtineet”
osallistumaan.

. Ikä pitkälti selittää erot eri
asuinpaikkatyyppien välillä.

SUOMEN ASUNTOMESSUT

Asuinpaikkakunnan toimintaan vaikuttaminen

Vähintään kerran Useita kertoja

Äänestänyt kuntavaaleissa	92%	77%
Osallistunut aloitteeseen tai addressiin asuinpaikkakuntaan liittyen	49%	12%
Antanut henkilökohtaisesti palautetta kunnalle	47%	13%
Osallistunut asuinpaikkakuntakeskusteluun somessa	34%	13%
Osallistunut kaupunginosayhdistyksen toimintaan	24%	9%
Ohjannut yhteisöllistä harrastustoimintaa asuinpaikassa	21%	11%
Aloittanut aloitteen tai addressin asuinpaikkakuntaan liittyen	12%	3%

Miten kaupunkiarki muuttuu

Kaupungistuminen, maahanmuutto ja modernisaatio jatkuu

Peruskuva muutoksesta on melko samankaltainen.

Hyvätuloiset ja hyvässä ammatillisessa asemassa olevat näkevät muutoksen vauhdin hiuksenhienosti vauhdikkaampana kuin muut.

SUOMEN ASUNTOMESSUT

Muutokset joiden uskoo toteutuvan tai yleistyvän merkittävästi tulevaisuudessa

Maahanmuutto pysyy vilkkaana ja Suomesta tulee monikulttuurisempi	56%
Suomalaisten muuttoliike kaupunkeihin kiihtyy entisestään	55%
Uudet kokeilut yritystoiminnassa ja kuluttamisessa lisääntyvät (pop up tms.)	48%
Auton käyttö ja pysäköinti muuttuvat (kuljettajattomuus, autottomuus etc)	45%
Kuluttaminen ja palvelukäyttö yleistyy virtuaalisessa kaupunkiympäristössä	40%
Työnteon paikasta riippumattomuus näkyy kaupunkikuvassa	39%

Tulevaisuuden ihannekaupunki

Kolmesta tasavahvasta kärkiskenaariosta

Maailman muutoksiin mukautuva
hyvinvoinnin kaupunki on
kaupunkikeskustojen suosikki

Kestävän kehityksen ekokaupunki on
nuorten ja kerrostaloasuinalueiden suosikki.

Aktiivisten asukkaiden yhteisen tekemisen
kaupunki on iäkkäämpien suosikki.

Isona poikkeamana muista, älykäs
digitaalisten palveluiden kaupunki on
suurituloisten suosikki.

SUOMEN ASUNTOMESSUT

Mistä tulevaisuuden kaupunkikuvauksista asuisit itse mieluiten (valitse 1-2 parasta)

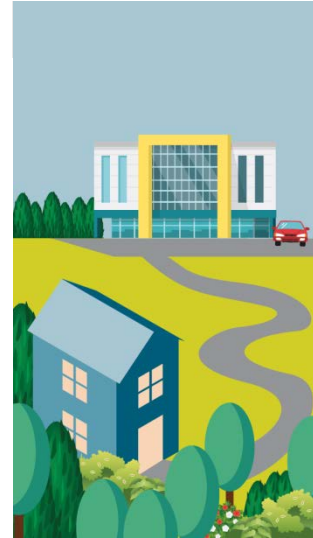
Kestävän kehityksen ekokaupunki	38%
Maailman muutokseen mukautuva hyvinvoinnin kaupunki	38%
Aktiivisten asukkaiden yhteisen tekemisen kaupunki	37%
Luova ja innovatiivinen tietokaupunki	19%
Älykäs digitaalisten palveluiden kaupunki	19%

Muutama huomionarvoinen tulos

Koti ja luontoympäristö luovat arjen hyvinvointia, mutta yhteisöllisestä kulmasta asuinilmapiiri ei ole Suomessa kovinkaan korkealla tasolla.

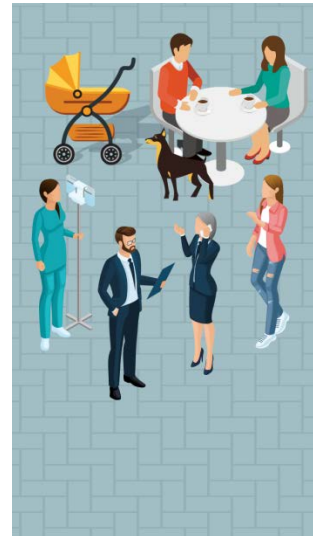
Hyvä kaupunkiympäristö on vilkas kaupan ja kulttuurin ja palveluiden keskittymä.

Se on elävää yleistä kanssakäymistä julkisilla paikoilla, täynnä kirjavia tapahtumia.

Kotitalouksien yhteishankintojen mahdollisuuksia tunnetaan erittäin huonosti.

Kiinnostus kolminkertainen mahdollisuuksien tuntemiseen verrattuna

Tulevaisuuden toivekaupunki on yhdistelmä aktiivisempaa asukkaiden kanssakäymistä, kestäväää ekologisuutta ja maailman muutokseen sopeutuvaa hyvinvointia.

Haluatko tietää lisää?

Tutkimuksen tiivistelmä: Kari Tervonen, 2017.

Yhteyshenkilöt:

Aino Mensonen, digitaalisten palveluiden ja innovoinnin palvelupäällikkö,
Ramboll Finland Oy, aino.mensonen@ramboll.fi, +358 40533 5198

Kari Tervonen, kehitys- ja tutkimuspäällikkö, Suomen Asuntomessut,
kari.tervonen@asuntomessut.fi, +358 50 437 0677